

BENİM SURETLERİM VAR

Sessiz Hikâyeler

BAHTİYAR ASLAN

✕ @ f / otukennesriyat

YAYIN NU: 2307
EDEBÎ ESERLER: 1166

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-928-2

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: Ayşegül Büşra Paksoy

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: Çınar Matbaacılık

Baskı: Ötüken Neşriyat AŞ

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50
Sertifika Nu: 49269

İstanbul - 2025

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Bahtiyar ASLAN: 15.04.1971 tarihinde Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Ortaören köyünde doğdu. İlkokulu köyünde, ortaokulu Elbistan'ta, liseyi ise Kahramanmaraş'ta okudu (1988). Fırat Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi (1994). Aynı yıl Muğla Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. Doktora eğitimini İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde tamamladı (2009). Ardahan Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesinde öğretim üyesi olarak çalıştı (2010-2012). Bir süre İstanbul Kültür Üniversitesinde, ardından Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesinde çalıştı. Özbekistan'da farklı üniversitelerde yöneticilik ve öğretim üyeliği yaptı. 2015-2021 yılları arasında *Türk Edebiyatı* dergisinin genel yayın yönetmenliğini yürüttü.

Türk Edebiyatı, Dergâh, Hece, Hece Öykü, Şiar, Edebiyat Ortamı, Mahalle Mektebi, Söğüt, Ulduz, Yedi İklim, Türk Dili, Dil ve Edebiyat, Bizim Külliye, Türkçem, Nilüfer, Geçerken gibi dergilerde makale, şiir, öykü, röportaj ve denemeleri yayımlandı. Şiir ve hikâyelerinden bazıları çeşitli Türk lehçelerine aktarılıp yayımlanırken; bazıları Boşnakça, Rusça, İngilizce gibi dillere çevrildi.

Azerbaycan Yazarlar Birliği fahri üyesi, Türkiye Yazarlar Birliği ve Eskader üyesi olan Aslan, Kapadokya Üniversitesinde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Eserleri:

Su (Şiir), 2004.

Sessiz Hikâyeler-Kentin Haberi Yok (Hikâye), 2012.

Günebakan-Yeni Türk Edebiyatı Değerlendirmeleri, 2012.

Kalaycının Dediği (Şiir), 2015.

Muhan Bali'ye Mektuplar (Araştırma-İnceleme), 2015.

Sessiz Hikâyeler-Cennetin Son Saatleri (Hikâye), 2015.

Bitmeyen Röportajlar (Röportaj), 2017.

Sessiz Hikâyeler-Kar ve Düğüm (Hikâye), 2018.

Yazının Gölgesi-Edebiyat Yazıları, 2018.

Üç Akrep Zamanı (Azerbaycan Türkçesiyle Hikâyeler) Bakü, 2019.

Türkçenin Nöbetini Tutmak-Zeynel Beksaç ve Şiiri, 2019.

Dağların Ruhu-Sabir Rüstemhanlı ile Söyleşi, İstanbul, 2020.

Yuxu Melekleri, (Azerbaycan Türkçesi ile) Bakü, 2021.

Sessiz Hikâyeler-Sancı (Hikâye), 2021.

İÇİNDEKİLER

BENİM SURETLERİM VAR • 11

KÜNDEKÂRÎ • 19

ZİNCİFRE • 29

DELİ'NİN KELİMELERİ • 39

İKİ OKUM VAR • 47

AĞAÇ • 57

ÖLÜ • 67

MAĞARA • 77

NE KALDI? • 87

VAZGEÇMEK • 95

KANA KOŞAN ATLAR GİBİ • 105

Derinden bir santur sesi geliyor; zarif, çevik ve ince... Kulaklarımda tatlı ama ağır bir etki bırakıyor, daha doğrusu başlatıyor. Bir yerde duracak mı, sona erecek mi bilmiyorum. Uykudayım, fakat uykuda olduğumun bilinci o ana ait değil. Uyandıktan sonra uykuda olduğumu anlayacağım. Gözlerimi açmaya çalışıyorum, belki sadece bu etkinin ağır olan yanından kurtulmak için. Sonra “Biraz daha, biraz daha!” diye fısıldıyorum ve bir bakıma kendi kendime biraz daha uyumayı ve etkinin tatlı olan yanını uzatmayı telkin ediyorum.

Cinleri ben çağırmadım.

Benim suretlerim var. Derken santur bir curaya dönüşüyor, daha doğrusu santurun icra ettiği müziği cura icra etmeye başlıyor. İkisi arasında tuhaf, incecik, suyun küçücük bir yol bulup sızması gibi bir geçiş var. Santur ne zaman bitiyor ve cura ne zaman başlıyor, anlamak mümkün değil. Fakat işte santur nihayet bir yerde bitti ve cura başladı. “Benim suretlerim var.” diyordum. Bir süre sonra yine santura döneceğini biliyorum. “Biraz daha, biraz daha!” diye telkine devam ediyorum. Bir küçücük kızım ben; küçücük ellerim, küçücük bir ağzım, küçücük gözlerim var. Fakat saçlarım uzun ve galiba cinleri onlar çağırıyor. Başka bir sürü şeyi çağırdıkları gibi... Onların, her sabah saçlarımı tararken küçücük gölgelerin bir halata tutunup büyük bir duvardan yahut bir gemiden iner gibi indiklerini görüyorum. Fakat yine tırmanacaklar. Çünkü uzun, siyah saçlarım çağırıyor onları. Sadece bir tahmin bu (Santuru ve curayı, santuru yahut curayı onlar mı çalışıyor?). Saçlarımı yıkarken, daha doğrusu banyoda yıkanır-

I

Toprađa adını yazmak istediğimi hatırlıyorum, ölüp git-tiğini duyunca; sonraları hatırladıkça -uzak denizlerin kıyılarını dolaşmakta olacağımdan- kumsala bir-iki harf, adının ve soyadının baş harfleri yahut adının ve soyadı-nın sebepsiz sevdiğim bir-iki harfi; git gide elimde bir dal parçasıyla –yaşlılık zamanlarımda bastonla yahut şemsi-yeyle- ellerini, kollarını, bacaklarını, yuvarlacık kafası-nı çizmek isteyeceğim. “Öldü.” dediler ve bütün toprak damlar çınlayan bir çinkoyla kaplandı ve ayın karnı iyice gerilerek sulara ve çatılara yansıdı, tuhaf bir sancı bütün havayı doldurdu, soludukça kanımız pıhtılaştı, derimiz gerildi, gözlerimi tuza yatırdılar iki ölü balık gibi, koku-su her dakika azaldı, görmeyi ve unutmayı unuttuk, daha doğrusu ben unuttum ve benimle birlikte bütün insanlar da unuttu, unutmaları gerekiyordu, unuttuklarını sandım, unuttuklarına inandım.

Başka türlü-sü mümkün değildi. Neden ve nasıl olsun-du ki!

Ama asıl çinko onun saçlarıydı, uzun ve siyahtı ama inadına mehtaplı gecelerde mehtabın denizi öptüğü yer-deki aydınlıkla, şehvetle (öpüşme ve şehvet nasıl iki kar-deştir!) parlardı; her teli birden çelikleşir, göğsüme, göz-lerime, dudaklarıma batardı; acılarımdan bahsettiğimde denizin tuzunu işaret eder sustururdu ve sonra acımasızca öperdi dudaklarımdan. Annem bunun bir rüya olduğunu bilir ve o bunun bir rüya olduğunu biliyor diye ben de bir gerçeği hemen bir rüyaya değişir ve onu gün doğup uyanıverince uğurlar, gün boyu rüyada saçları çelik gibi

Kahverengi kare mermerlerle döşeli meydanı güvercin hışırtılarıyla geçiyorum. Üstümde dönüp duran gömgök güvercinlere (onlara bu adın gökle olan ilgilerinden ötürü verildiğini biliyorum, her ne kadar etimologları hafife alsam da; ama bu onların suçu) bakıyorum başımı kaldırıp, bir yandan da daha meydana girerken nişan aldığım kapıya doğru yürüyorum. Meydanın soluna taşıma toprak üzerine dikilmiş çamlar birden ihtiyarlamışlar, göçüp gitme vakti gelmiş insanlara benziyorlar. Göz ucuyla onlara da bakıyorum. Kare mermerlerin bazılarının altı boşalmaya başlamış. Üzerlerine basınca sallanıp tok sesler çıkarıyorlar. Altlarında zaman eriyor, toprak eriyor... Sağda, tam meydanın bitiminde hiçbir şeye benzetemediğim “heykel” diye dikilmiş –hayır konmuş- devasa bir mermer, meydanın ve meydanı da içeren büyük kurumun yöneticilerinin estetik seviyesini haykırıyor. Birkaç çekiç darbesiyle ata da, deveye de benzetilen bir kütle... Ben hiçbir şeye benzetemiyorum.

Ustam zincifre içerek öldü. Yavaş yavaş içerek yavaş yavaş öldü. Oysa ölümsüz olacağını sanıyordu. Ölümsüz eserler bıraktı yalnız. Onlarla ve onlarda yaşıyor. Tabii yalnız benim için. Karısı ve çocukları ocağı o ölür ölmez söndürdüler. Ocakları sönsün! Bana öyle geliyor ki, ustamın zincifre içmesinin yegâne sebebi ölümsüz olmak değildi. Her nefis ölümü tadacaktı. Ölümsüzlüğü arayan adam, günde hiç değilse duyura duyura yedi-sekiz kere bunu neden tekrarlar? Galiba ustam kızıl bir dudaktan ölümsüzlük suyunu yani ab-ı hayatı yahut ab-ı hayvanı içiyordu. Ama zincifre söz konusuysa bu ölümsüzlük suyu

Gözleri olduğundan daha büyük görünüyor. Belki sadece bir makyaj hilesidir. Rüya görüyor. Bunda şaşılacak bir şey yok elbette. Rüya görüyor ve rüyalarının hikâyesini yazıyor. Öyle söylüyor. Bunda da şaşılacak bir şey yok. Birçok yazar zaten öyle yapmıyor mu? Düşüncenin ürünü metinlerin pek okunacak şeyler olmadığını biliyorum. Görmeli ya da kurmalı... Ama ille rüya... Bunlar benim düşüncem değil aslında ama benim de düşüncem oluyor bir yandan. Nasıl oluyorsa oluyor işte. Hayır, ona âşık filan olmam gerekmiyor bunun için. Onu anlatırken sadece –geçici bir süre için bile olsa- onun fikirlerini benimsiyorum. Oysa benim asıl işim anlatmak değil. Böyleyken bunu yapıyorsam, yazarları, şairleri... Evet, onları düşünmek bile istemiyorum. Rüyelerini yazsınlar yeter.

Gözleri olduğundan daha büyük görünüyorsa (bir şekilde öpmeliyim onu) yüzü olduğundan daha küçük görünüyor olmalı. Bir zorunluluk gibi söyledim bunu. Nedense söyledim işte. Düz kumral saçlarını yüzünün iki yanından akıtıyor, uçları gelip çenesinin orada bir yerde hilâl gibi kıvrılıyor. Yüzünü daraltan, küçülten yani olduğundan küçük ve gözlerini de dolayısıyla olduğundan büyük gösteren bu mu? Sebep bulundu mu şimdi? Bakışların, makyajın hiç mi rolü yok? Makyajın ve saçların akışının rolünden hemen vazgeçebilirim. Zaten geçilecek ve de geçici şeyler. Onun gözlerini olduğundan büyük gösterenin bakışları olması en iyisi. Bakışları... Bakışlarından bir bakış hatta! Yani şöyle diyebilmeliyim bir gün, yani hemen (neden geciksin ki!) gözleri bana bakarken olduğundan daha büyük görünüyor. Böylece aşk gündeme gelecek tabii. Bunu o da

Onu karanlıkta bırakıp gittim öylece. Belki yıllarca kaldı orada. Sesini çıkarmadı hiç. İnledi durdu yalnızca kendisinin duyabileceği bir sesle. Öyle olduğunu sanıyorum. “Zaten karanlıktı.” dedim, günahımdan arınmak için. Günah olduğunu itiraf ediyorum bazen böyle. Ama çoğu zaman günah değilmiş gibi geliyor bana. Evet, zaten karanlıktı ve her zaman karanlık bir çift gözle bakardı içerden bir yerden. Kapı arkasında durup anahtar deliğinden bakar gibi işte; bir, bir gözüyle, bir diğeriyle... Sanki iki göz birbirinden farklı görecekmış gibi. Bense tam onun karşısında neyim varsa hiç düşünmeden soyunur çınlı çıplak gözüktümdü ona. Ruhumun arındığını göstermek istedim belki de. Yüzünde bir seğirmeyle bakmaya başladı. Avuç içleri terler, nabızı hızlanırdı. Yanakları narçiçeğinden kana doğru coşkuyla akardı. Belki ruhumu arzulardı, belki soyunmamış bedenimi, bilmiyorum. Öyle, yavaşça, ürkerek titreyen dudaklarıyla yaklaşırdı. Önce onlar yani dudaklar yaklaşırdı galiba, ondan bağımsız olarak. Ve öperdi beni. Sonra ben dikenleri ürperen bir kirpi gibi kâh koşarak kâh yuvarlanarak uzaklaştırdım. Gençtik ikimiz de. O daha da genç.

Bir kokudur kaldı işte. Nasıl etsem?

Bahardı ve onu karanlıkta bırakıp deniz kıyısındaki o kente gitmiştim. Bir daha dönmeyecektim. Öyle umuyordum, öyle olmasını istiyordum. Zaman zaman oluyor böyle; gidiyorum, geri dönüyorum, gidemiyorum, vazgeçiyorum... Nasıl bir hayat kuracağıma dair, hatta yaşayıp yaşamayacağıma dair bir fikrim yoktu. Gittim ve günlerce suların şekillendirdiği kayaların üstünde oturup balık av-

Bir ağacın altındayım.

Belirli bir zamanda, belirli bir amaçla ve belirli bir vasıta ile buraya gelmiş olmalıyım. Tabii ki ağacın da belli bir konumu olmalı. Bildiğim filan dağın eteğindeki yahut bizim olan filan tarlanın (tarlaların da adı olmalı mutlaka) ortasındaki ya da kenarındaki ağaç... Onu bir konumla beraber tanımlayabilmeliyim. Tanımlayabilenler vardır mutlaka ve onlardan biri de benimdir. Ama şimdi... Konumu, bir ağacın adı olabilir mi? “Köşedeki adam” diye tanımladığımız adamın da bir adı vardır mutlaka. Olmalı... Fakat bir türü de yok bu ağacın. Bildiğim ağaç türlerinden hiçbirine benzemiyor. Sanırım hiç kimse hiçbir ağaca benzetemiyordur. Öyle olmalı. Bir gövdesi var doğal olarak ve benim olan gövdemle onun altına uzanmış (sırtüstü) yukarıya, gökyüzünü örten dallarına ve yapraklarına bakıyorum. Onları aşıp gökyüzünü görme tutkusu yok gözlerimde. Öyle sanıyorum. Tuhaf, boz hatta biraz maviye çalan yapraklarıyla zeytin ağaçlarını hatırlatıyor ama ince, zarif yaprakları (biçim olarak da benziyor zeytin yapraklarına) başka bir ağaç olduğunu söylüyor. Bu kadar bir zeytin ağacı var mıdır bir yerlerde acaba?

Yaprakları zeytin yaprağına (şekil olarak demiştim) benzeyen, bir çınar kadar büyük bu ağacın altında uyumuş olmalıyım. Hatta rüya da gördüm galiba. Ama uyanıldığında ağaç yerinde yoktu. Öyle olmalı. Güneş gelip tam üstümde durmuştu. Kavrulup bir leşe dönebilirdim. Gözlerimi açtığımda ara sıra güneşi örten geniş kanatlı bir kuşun (leş yiyicilerden olmalı) dönüp durduğunu fark ettim. Ölmüş ve gerçekten de kokmuştum. Ölmüş ve kokmuş

I

Ölünün başında çırpınan kalabalığın uğultusunun kapkara bir bulut olup ağır ağır güneye, ta ötede tepenin eteğindeki söğütlerin üstüne doğru çekildiğini görüyordum. Gidip orada, sanki göğün bilinmeyen bir katından sarkıtılmış bir iple yahut zincirle asılmış gibi duracağını biliyorum. Bu uğultuya söğütler nasıl dayanacak?

Sonra bu uğultunun içinden bir kurşun gibi, bir şimşek gibi bir feryat yükselecek. Gidip göklere degecek. Bu bir annenin kelimelere sığmayan ağtıdır.

Ben, tuhaf tozlu yolların yolcusu gibiyim. Daha önce bilmediğim, tatmadığım bir esrikliği yaşıyorum. Ne elle-rime ne ayaklarıma hükmüm geçiyor. İradesizce akıp giden bir küçük dere gibiyim. Olsun, ne de olsa onun da bir menzili var! Kalbim bambaşka bir ritimle çarpıyor. Çeşmenin yanı başındaki sarı taşa oturuyorum. Adı da Sarıtaş. Yukarıdaki tarlaların birinde bulunmuş fi tarihinde. Öyle anlatıyorlar. Sonra kağına yüklemişler, alıp getirmişler koymuşlar buraya. Rengine aldanmış olmalılar. Sapsarı devasa bir taş. Başka bir özelliği yok.

Ölü gülümsüyor. “Abi,” diyor, “o itin sana neler ettiğini iyi biliyorum. Ama bak işte, hepsi tuhaf bir esriklikle bitip gidecek.” Ölüye hak veriyorum. Veriyor muyum? Belki sadece ölü olduğu içindir. Ölünün hatırına... Başka bir yanı da var bu hak vermenin. Artık yalan söyleyemez. Bir ölünün yalan söylediği görülmemiştir. Bunun farkındayım. Neden öldü sanki? “Sahi neden öldün?” diyorum. “Kanser oldum abi.” diyor. “Peki neden oldun?” Lüzumsuz bir soru olduğunu ikimiz de biliyoruz.

Mağaradayım. Sanırım on dört gün oldu geleli. Nasıl geldiğimi bilmiyorum. Aslında zihnimin kuytularında ipucu sayılacak bazı kırıntılar var gibi. Belki biraz üzerine düşsem, eşelesen bazı şeyler aydınlanacak. Fakat bunun için gücüm yok. Tuhaf bir yenilgi, tuhaf bir teslimiyet hâli esir aldı beni. Yalnızım ve gövdemin yaslandığım kayayla bütünleşmesini bekliyorum. Öylece taşlaşıp bir yontu, bir kabartı gibi görünmek ve bir zaman sonra bir vesileyle mağarayı ziyaret edenlerin duyacakları keşif heyecanına şahitlik etmek istiyorum. Onlara söyleyecek sözlerim var. Hem de çok. Belki mağaranın duvarlarına bu sözleri -fakat eski bir alfabeyle ve gelecek zamana şaka yapma hakkımı kullanarak- kazıyabilirim. Mesela kabartmanın tam da gözlerinin hizasından başlayan ve uzayıp giden ilk satır ya da mısra ağlamayı anlatsın; gözlerin ağlamaya başlayınca neden görmeyi terk ettiğini mesela... Sonra dudakların tam ortasından başlayan ince bir satır ya da mısra susmayı anlatsın; dilsiz şeytan olmadan da haksızlık karşısında nasıl susulduğunu... Peki ya kalbin hizasına yazılması gereken satır ya da mısra... Mısralar... Saçların, ellerin, yanakların...

Mağaranın ağızına yakın durduğumu hatırlıyorum ilk günler. Güneşe, ışığa ve belki de gökyüzüne veda etmek o kadar da kolay değildi. Yine de sırtımı güneşe döndüğümde gördüğüm gölgeden duyabileceğim tek bir cümle bile olmadığını biliyordum. Ne de başka bir tek gölge vardı. Platon'un mağara alegorisini hatırlayıp gülümsediğimi gün gibi hatırlıyorum. Belki ikinci ya da üçüncü gün mağaranın derinliklerine, karanlık bölgelere doğru ilerledim.